

MALTA

QORTI TAL-APPELL
(Kompetenza Inferjuri)

ONOR. IMĦALLEF
LAWRENCE MINTOFF

Seduta tal-21 ta' April, 2021

Appell Inferjuri Numru 7/2019 LM

Giovanna Antida Pullicino bin-numru tal-karta tal-identità 290363(M)
(“*I-appellata*”)

vs.

Bank of Valletta p.l.c. (C 2833) (“*I-appellanta*”)
u Valletta Fund Management Limited (C 18603) li mit-22 ta' Novembru 2016,
bdiet tissejjaħ BOV Asset Management Ltd

Il-Qorti,

Preliminari

1. Dan huwa appell magħmul mis-socjetà intimata **Bank of Valletta p.l.c.** [minn issa ’l quddiem “is-soċjetà appellanta”] mid-deċiżjoni mogħtija fil-15 ta’

Jannar, 2019, fil-Kaž Numru 089/2018 u bl-okkju premess [minn issa 'I quddiem "id-deċiżjoni appellata"], mill-Arbitru għas-Servizzi Finanzjarji [minn issa 'I quddiem "l-Arbitru"], li permezz tagħha ddeċieda dwar l-ilment tar-rikorrenti **Giovanna Antida Pullicino (K.I. numru 290363M)** [minn issa 'I quddiem "l-appellata"] billi *ai termini* tal-paragrafu (iv) tas-subinčiż 26(3)(c) tal-Kap. 555 tal-Ligijiet ta' Malta ordna lis-soċjetà appellanta sabiex thallas lill-appellata s-somma ta' sebat elef sitt mijja u ħmistax-il Euro u erbgħa u sebghin čenteżmu (€7,615.74), bl-imgħaxijiet legali mid-data meta l-appellata ppreżentat l-ilment tagħha quddiemu, sad-data tal-pagament effettiv u bl-ispejjeż kontriha.

Fatti

2. Il-fatti ta' dan il-kaž huma kważi kollha identiči għal dak tal-appell deċiż minn din il-Qorti, kif diversament preseduta, fis-16 ta' Diċembru, 2019, fl-ismijiet **Finco Treasury Management Limited** għall-kont u beneficiċju tal-Provinċjal Maltija tal-Agostinjani et vs. **La Valette Funds SICAV p.l.c.** et (Appell Numru 23/2018).

3. Għandu jingħad li fil-kaž odjern l-appellata kienet aċċettat l-offerta tas-soċjetà appellanta fit-30 ta' Ġunju, 2011, skont kif jirriżulta mill-kopja tal-*Form of Acceptance and Transfer* esebita *a fol.* 8 tal-atti, sabiex b'hekk hija kienet intitolata għall-ħlas tas-somma ta' tnejn u għoxrin elf tmien mijja sebġħha u erbgħin Euro u wieħed u għoxrin čenteżmu (€22,847.21) wara li hija kienet investiet fil-fond magħruf bħala **La Vallette Multi Manager Property Fund** [minn issa 'I quddiem "LVMMPF"] is-somma ta' tnejn u tletin elf u tmienja u

tmenin Euro u čenteżmu (€32,088.01) skont il-kopja tal-*Contract Note a fol. 7* tal-atti.

Mertu

4. L-appellata intavolat proċeduri quddiem I-Arbitru fit-18 ta' April, 2018 kontra s-soċjetà appellanta u kontra s-soċjetà **Valletta Fund Management Limited (C18603) illum magħrufa bħala BOV Asset Management Ltd** [minn issa 'I quddiem "BAM"] permezz tal-preżentata ta' ilment. Hemm iddikjarat li wara li fil-11 ta' April, 2006 hija kienet investiet fil-LVMMPF, fis-26 ta' Mejju, 2011 irċeviet offerta mingħand is-soċjetà appellanta sabiex din tixtri l-ishma tagħha bil-prezz ta' €0.75 għal kull sehem bil-għan li I-kwistjoni dwar l-ishma fil-LVMMPF tissolva amikevolment. Peress li l-appellata xtaqet li mill-inqas tieħu lura parti minn dak li hija kienet investiet u għaliex hija ftit li xejn fehmet x'kienet il-kwistjoni, hija aċċettat din l-offerta. Iżda ddikjarat li s-soċjetà appellanta kienet dovuta lejha l-bilanċ ta' €0.25 fuq kull sehem li kienet xtrat mingħandha, u għalhekk kienet qiegħda tipprettendi mingħandha l-ħlas ta' €7,615.74.

5. Is-soċjetà appellanta u l-BAM wieġbu għall-ilment billi eċċepew is-segmenti: preliminarjament (a) I-Arbitru ma kellux il-kompetenza skont il-liġi sabiex jieħu deċiżjoni fir-rigward tal-kuntratt ta' transazzjoni bejn il-partijiet; (b) I-Arbitru ma kellux jieħu konjizzjoni tal-ilment *ai termini* tal-para. (c) tas-subartikolu 21(2) tal-Kap. 555 tal-Ligijiet ta' Malta peress li kienet seħħet transazzjoni; (c) I-Arbitru ma setax jieħu konjizzjoni tal-każ stante li huwa kellu

s-setgħa li jittratta biss ilmenti mressqa minn “klijenti eligibbli”; (d) huma ma kinux il-leġġitimi kontraditturi; (e) l-appellata kienet bieqħet u ttrasferiet id-drittijiet kollha tagħha, anki dawk litiġjużi lis-soċjetà appellanta; (f) il-preskrizzjoni a tenur tal-artikolu 1222 u tal-artikoli 2153 u 2156 tal-Kap. 16 tal-Liġijiet ta’ Malta; (g) l-appellata kienet iddiķjarat hija stess li kienet investitriċi ta’ esperjenza; (g) huma ma kienu bl-ebda mod responsabbi għall-ħlas ta’ danni jew xort’oħra lill-appellata għal xi aġir allegatament illegali da parti tagħhom; u (ħ) l-ispejjeż tal-proċedura kellhom jitħallsu mill-appellata.

Id-Deċiżjoni Appellata

6. L-Arbitru wasal għad-deċiżjoni appellata wara li għamel is-segwenti konsiderazzjonijiet rilevanti għall-appell odjern:

“Eċċeżzjonijiet Preliminari

Eċċeżzjonijiet dwar ġurisdizzjoni

Il-provdituri tas-servizz qajmu tlett eċċeżzjonijiet dwar il-kompetenza fis-sens li l-Arbitru m’għandux jisma’ dan il-każ għaliex m’għandux il-kompetenza taħt il-liġi li jiddeċiedi dwar kuntratt ta’ transazzjoni bejn il-partijiet li saret res judicata liema kwistjoni tista’ titqajjem biss quddiem il-Prim’ Awla tal-Qorti Ċivili b’mod esklussiv; li għalhekk l-ilment huwa wieħed frivolu u vessatorju ai termini tal-Artikolu 21(2)(c) tal-Kap. 555 u li fil-konfront tal-BAM u l-BOV l-ilmentatriċi mhiex ‘klijent eligibbli’.

L-Arbitru ser jittratta dawn l-eċċeżzjonijiet dwar kompetenza flimkien.

L-Arbitru għas-Servizzi Finanzjarji ġie mwaqqaf permezz tal-Att XVI tal-2016 (Kap. 555 tal-Liġijiet ta’ Malta) li stabbilixxa l-kompetenza tiegħi. Għalhekk, il-kompetenza tal-Arbitru ma tiddependix fuq ir-rieda jew ix-xewqa tal-partijiet jew il-materja li dwarha jiġi mitlub jiddeċiedi, iżda hija stabbilita fuq kriterji oġġettivi li l-legiżlatur deherlu li għandu jistabbilixxi.

Skont il-Kap. 555 tal-Liġijiet ta' Malta, (fn. 29 Art. 21(1)(b) tal-Kap. 555) l-Arbitru għandu l-kompetenza li 'jisma' lmenti skont il-funzjonijiet tiegħu taħt l-Artikolu 19 (1) fir-rigward tal-imġiba ta' provditur tas-servizzi finanzjarji.' M'hemm l-ebda kwalifika dwar il-materja tal-ilment u l-Arbitru jista' jisma' kwalunkwe ilment imressaq minn klijent eligibbli kontra provditur tas-servizzi finanzjarji dejjem fil-limiti tal-istess Att.

Dan huwa imsaħħaħ minn dak li hemm provdut fl-Artikolu 19 (1) fejn il-funzjoni primarja tal-Arbitru hija deskritta bħala dik li 'jitratta lmenti mressqa minn klijenti eligibbli.' L-istess, m'hemm l-ebda limitazzjoni xi jkun l-ilment imressaq sakemm jaqa' fil-parametri tal-istess Kap. 555.

Għalhekk, it-test tal-kompetenza huwa li min iressaq l-ilment irid ikun 'klijent eligibbli' u kontra min jitressaq l-ilment irid ikun 'provditur tas-servizzi finanzjarji' skont id-definizzjoni tal-Kap. 555.

'Klijent eligibbli' huwa definit bħala:

'klijent li jkun konsumatur ta' provditur tas-servizzi finanzjarji, jew li lilu l-provditur tas-servizzi finanzjarji jkun offra li jipprovdi xi servizz finanzjarju, jew li talab il-provdiment ta' xi servizz finanzjarju minn provditur tas-servizzi finanzjarji.' (fn. 30 Kap. 555, Art.2)

L-istess Artikolu jipprovdi li "klijent" għandu jinkludi, persuna fizika, inklużi s-suċċessuri tagħha fit-titolu jew mikrointrapriża.'

Il-liġi tistabbilixxi wkoll min hu provditur tas-servizzi finanzjarji:

"provditur tas-servizzi finanzjarji" tfisser provditur tas-servizzi finanzjarji li jkun jew li jkun ġie licenzjat jew awtorizzat xorċ-čiex mill-Awtorità għas-Servizzi Finanzjarji ta' Malta skont l-Att dwar l-Awtorità għas-Servizzi Finanzjarji ta' Malta jew kull liġi oħra tas-servizzi finanzjarji, inkluż iżda mhux limitat għal servizzi ta' investiment, ibbankjar, istituzzjonijiet finanzjarji, karti ta' kreditu, pensjonijiet u assigurazzjoni...' (fn. 31 Ibid.)

L-ilmentatiċi odjerna hija klijent eligibbli filwaqt li l-provdituri tas-servizz huma provdituri tas-servizz skont id-definizzjoni tal-Kap. 555 fuq čitat.

Għalhekk, il-kompetenza tal-Arbitru tidħol hekk kif jiġu sodisfatti dawn ir-rekwiziti tal-liġi u, ġaladarrba tiskatta din il-kompetenza, l-Arbitru muhuwiex ristrett biex jisma' ilment, tkun xi tkun il-materja u l-kwalità tiegħu, basta jkun marbut ma' xi servizz fil-qasam tas-servizzi finanzjarji u mogħti minn provditur ta' servizz li jaqa' taħt id-definizzjoni tal-liġi.

Il-legislatur bl-ebda mod ma illimita l-kompetenza tal-Arbitru ħlief għal dak li jipprovdi l-istess Att. Pereżempju, l-Arbitru ‘jista’ jagħti rimedju pekunjaru għal kull ilment sa massimu ta’ €250,000.’

Li kieku l-legislatur ried jillimita l-kompetenza tal-Arbitru, fiċ-ċirkostanzi li qed jgħidu l-provdituri tas-servizz, allura kieku kien jagħmel hekk, imma dan il-legislatur m’għamlux.

Għalhekk l-Arbitru qed jiċħad l-eċċeżżjonijiet dwar kompetenza u, ġaladarba ġie deċiż li l-ilmentatur huwa klijent eliġibbli u jista’ iressaq l-ilment, allura, m’hemm xejn frivolu u vessatorju fl-ilment tiegħu u ser jikkunsidrah.

Issa l-Arbitru ser jittratta dak li qalu l-provdituri tas-servizzi finanzjarji li qed isostnu li l-każ huwa wieħed magħluq għaliex seħħet transazzjoni bejn il-partijiet liema transazzjoni għandha l-effett ta’ res judicata bejn il-partijiet.

U, in sostenn ta’ dan, il-provdituri tas-servizz jagħmel referenza għal dak li jipprovdi l-Kodiċi Ċivili.

M’hemm l-ebda dubju li l-provdituri tas-servizz kienu qed joffru servizz fil-qasam tas-servizzi finanzjarji. Il-provdituri tas-servizz mhumiex kumpanniji ordinarji li daħlu f’xi kuntratt sempliċi ma’ kontraent ieħor, imma l-provdituri tas-servizz huma kumpanniji li jaħdmu fil-qasam tas-servizzi finanzjarji u huma soġġetti għal skrutinju akbar, anke minn regoli ad hoc, li japplikaw f’dak il-qasam, dejjem biex jiġi protett l-investitur.

Dan ġie enfasizzat mill-MFSA fir-rapport tagħha tat-22 ta’ Ĝunju 2012, (fn. 32 Report on the MFSA investigation into the sales practices by Bank of Valletta p.l.c. of the La Valette Multi-Manager Property Fund), fejn għamlitha čara li l-BOV kien suġġett għall-guidelines applikabbli qabel l-2007 u l-Investment Services Rules minn Novembru 2007.

M’hemm l-ebda dubju lanqas li s-servizz jikkostitwixxi kuntratt bejn konsumatur u kummerċjant u, għalhekk, japplikaw għal din ir-relazzjoni ġuridika kemm ligħiġiet, regoli u regolamenti prattiċi u professionali stabbiliti u linji gwida minn awtoritat jippejja superviżjonali nazzjonali u tal-Unjoni Ewropea, u anke ligħiġiet u Direttivi (fn. 33 Kap. 555, Art 19(3)(c)) li saru biex jagħtu protezzjoni lill-konsumatur.

Din ir-relazzjoni ġuridika li nħolqot bejn l-ilmentatriċi u l-Bank m’hiġiex waħda regolata esklusivament mill-Kodiċi Ċivili u fejn si tratta relazzjoni bejn konsumatur u kummerċjant, japplikaw il-provedimenti tal-Kap. 378 tal-Ligħiġiet ta’ Malta, u f’din ir-relazzjoni meta jintużaw espressjonijiet mhux ġusti, il-provedimenti tal-Kap. 378 jipprevalu fuq il-Kodiċi Ċivili u l-Kodiċi tal-Kummerċ. (fn. 34 Kap. 378, Art. 47(B))

L-Arbitru daħal fil-fond fuq din il-kwistjoni fil-Każ Nru. 028/2016 deċiż minnu fit-23 ta' Frar 2018, (fn. 35 Link: <https://financialarbiter.org.mt/en/AboutUs/Documents/Decisions/2018/KAZ%20028-2016%20-%20CAE%20vs%20Bank%20of%20Valletta%20p.l.c.%20et.pdf>) u semma r-raġunijiet għalfejn ma seħħetx transazzjoni bejn il-provdituri tas-servizz u l-konsumatur.

L-Arbitru spjega li anke skont deċiżjonijiet tal-Qorti tal-Appell, il-kuncett tal-pacta sunt servanda f'dawn il-kaži fejn si tratta kuntratt bejn konsumatur u kummerċjant kelli l-limitazzjonijiet tiegħu. Spjega wkoll kif l-Offerta u l-kuntratt ta' accettazzjoni saru fċirkustanzi fejn il-konsumatur ma kellux wisq għażla ħlief li jaċċetta din l-Offerta; u l-klawsoli tal-Offerta fil-bidu tagħha u l-klawsoli 2.9 u 3(a) tal-istess Offerta, kif ukoll kull fejn hemm li l-ilmentaturi kienu qed iċedu d-drittijiet litiġjużi tagħhom, jew li b'xi mod kienu qed iċedu kwalunkwe drittijiet li kellhom, għandhom jitqiesu klawsoli ingusti u jitqiesu daqslikieku qatt ma ddaħħlu.

Galadárba dawn il-klawsoli tqiesu li m'għandhom l-ebda effett, għalhekk jitqies li ma seħħet l-ebda transazzjoni bejn l-ilmentatriċi u l-provdituri tas-servizz li teskludi lill-Arbitru milli jindaga l-mertu tal-kaž.

Peress li kif ingħad l-Arbitru daħal fil-fond fuq din il-kwistjoni, a skans ta' repetizzjoni u sabiex jittratta l-ilment kemm jista' jkun b'mod 'ekonomiku u mħaffef', (fn. 36 Kap. 555, Art 19(3)(d)) qiegħed jagħmel referenza għal dak li ġie deċiż minnu fil-Każ Nru. 028/2016 fit-23 ta' Frar 2018, (fn. 37 Dan il-kaž jinstab fuq il-link: <https://financialarbiter.org.mt/en/AboutUs/Documents/Decisions/2018/KAZ%20028-2016%20-%20CAE%20vs%20Bank%20of%20Valletta%20p.l.c.%20et.pdf>) u r-raġunijiet u l-motivazzjoni li ta' f'dak il-kaž f'dan ir-rigward, għandhom jgħoddū wkoll għal dan il-kaž.

Għalhekk l-Arbitru qed jiċħad l-eċċeżżjonijiet dwar kompetenza u, galadárba ġie deċiż li l-ilmentatriċi hija klijent eligibbli u tista' tressaq l-ilment, allura, m'hemm xejn frivolu u vessatorju fl-ilment tagħha u ser jikkonsidrah.

Eċċeżżjoni li l-BOV u l-VFM m'humiex il-Leġittimi Kontraditturi

Dwar l-eċċeżżjoni li l-Bank mhuwiex il-leġittimu kontradittur l-Arbitru m'għandux għalfejn jidħol wisq fil-fond għax jidher evidenti li kien il-Bank li biegħ il-prodott lill-ilmentatriċi u l-ilmentatriċi hija ġustifikata li tagħmel ilment kontra min biegħilha l-prodott (fn. 38 A fol 58).

Il-Bank daħal f'obbligi kuntrattwali mal-ilmentatriċi u, għalhekk, huwa evidenti li huwa il-leġittimu kontradittur.

Però, peress li l-ilment huwa indirizzat lejn il-mod kif inbiegħ il-prodott, u l-prodott inbiegħ mill-Bank u il-VFM (BAM) ma kinetx involuta f'din it-transazzjoni, ma kienx hemm relazzjoni ġuridika mal-ilmentatriċi f'dan ir-rigward u, għalhekk, il-VFM (BAM) m'hijex leġittimu kontradittur u qiegħda tiġi liberata mill-osservanza tal-ġudizzju"

L-Appell

7. Is-soċjetà appellanta pprezentat ir-rikors tal-appell tagħha fl-1 ta' Frar, 2019, fejn talbet lil din il-Qorti sabiex tħassar u tirrevoka d-deċiżjoni appellata, għajr fejn din iddeċidiet li l-BAM ma kinitx il-leġittimu kontradittur u/jew ġiet illiberata mill-osservanza tal-ġudizzju u/jew li l-ilment ma sarx kontra l-BAM, filwaqt li tilqa' l-eċċeżżjonijiet tagħha, jew liema minnhom, u tiċħad it-talbiet kollha tal-ilmentatriċi bl-ispejjeż tal-appell odjern u dawk tal-proċeduri arbitrali kontriha. Is-soċjetà appellanta tgħid li tħoss ruħha aggravata bid-deċiżjoni appellata għaliex: (1) l-Arbitru kompletament skarta jew ma tax kaž ta' numru ta' eċċeżżjonijiet u sottomissjonijiet tas-soċjetà appellanta; (2) l-Arbitru ma kellu l-ebda kompetenza jiddeċiedi l-ilment; (3) l-Arbitru għamel apprezzament żbaljat tal-liġi meta ddeċieda, jekk iddeċieda, li l-ilment ma kienx frivolu u vessatorju skond il-para. (ċ) tas-subartikolu 21(2) tal-Kap. 555; (4) l-Arbitru għamel ukoll apprezzament ħażin tal-liġi u tal-fatti meta ddeċieda li jiċħad l-eċċeżżjonijiet tal-preskrizzjoni *ai termini* tal-artikolu 1222 u tal-artikoli 2153 u 2156 tal-Kap. 16; (5) l-Arbitru għamel apprezzament ħażin tal-fatti u tal-liġi meta warrab il-klawsoli kompromissorji mill-kuntratt ta' transazzjoni, iżda fl-istess ħin żamm il-kuntratt fis-seħħ; u (6) l-Arbitru għamel apprezzament ħażin tal-fatti u tal-liġi meta kkunsidra jekk l-appellata kinitx investitur b'esperjenza.

8. Permezz tad-digriet tagħha tal-5 ta' Jannar, 2021 din il-Qorti fid-dawl ta' dak li jiprovd iċċalihi il-para. (e) tas-subartikolu 19(3) tal-Kap. 555, irrevokat *contrario imperio* d-digriet tagħha, kif diversament preseduta, tas-26 ta' Ottubru, 2018, u ordnat l-isfilz tan-nota li kienet għiet ippreżentata mis-soċjetà appellanta fit-30 ta' Settembru, 2019, filwaqt li skartat l-eċċeżżjoni ta' preskrizzjoni eċċepita minnha a tenur tal-para. (f) tal-artikolu 2156 tal-Kap. 16.

9. L-appellata intavolat ir-risposta tagħha fl-14 ta' Marzu, 2019, fejn filwaqt li ssottomettiet u spjegat għaliex is-sentenza appellata hija waħda ġusta kemm fid-dritt u kif ukoll fil-fatt, talbet lil din il-Qorti sabiex tikkonferma fl-intier tagħha u tiċħad l-appell interpost mis-soċjetà appellanta, bl-imgħax u bl-ispejjeż taż-żewġ istanzi kontra tagħha.

Konsiderazzjonijiet ta' din il-Qorti

10. Sabiex il-Qorti tevita tirrepeti dak kollu li digħiġa ntqal fis-sentenza tal-appell tas-16 ta' Diċembru, 2019, fl-ismijiet **Finco Treasury Management Limited għall-kont u benefiċċju tal-Provinċjal Maltija tal-Agostinjani et vs La Valette Funds SICAV p.l.c. et** (Appell Numru: 23/2018) u li għaliha għamlet riferiment aktar 'il fuq f'din is-sentenza, tiddikjara li l-konsiderazzjonijiet *kollha* li għamlet f'dik is-sentenza jaapplikaw *mutatis mutandis* għal dan l-appell u li m'għandhiex x'iżżejjid ma' dak li ntqal fl-imsemmija sentenza.

Decide

Għaldaqstant, għall-istess raġunijiet li ngħataw fis-sentenza mogħtija fis-16 ta' Diċembru, 2019, minn din il-Qorti, kif diversament ippreseduta, fl-ismijiet Finco Treasury Management Limited għall-kont u beneficiju tal-Provinċjal Maltija tal-Agostinjani et vs. La Valette Funds SICAV p.l.c. et (Appell Numru: 23/2018), tilqa' l-appell u thassar id-deċiżjoni tal-Arbitru tal-15 ta' Jannar, 2019, għajr fejn ġie dikjarat li s-soċjeta BAM mhix il-leġittimu kontradittur, filwaqt li tiċħad l-ilment tal-appellata bl-ispejjeż tal-proċedura arbitrali u dawk tal-appell odjern kontriha.

Moqrija.

**Onor. Dr Lawrence Mintoff LL.D.
Imħallef**

**Rosemarie Calleja
Deputat Registratur**